

عنوان مقاله:

ارزیابی طرح های آبخیزداری بیولوژیک و سدهای اصلاحی سنگ و سیمان با ارزیابی چندمعیاره مکانی (مطالعه موردی: حوزه آبخیز قورچای رامیان)

محل انتشار:

فصلنامه سنجش از دور و سامانه اطلاعات جغرافیایی در منابع طبیعی، دوره 4، شماره 4 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

علی اکبر جمالی - استادیار دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد

محمد حسن زاده - استادیار دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد

انگیزه اسدی ساروی - دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد میبد

خلاصه مقاله:

ارزیابی مکانی نامناسب در طرح ها و پروژه های توسعه ملی و منطقه ای در ایران، عمدتاً به صرف غیرقابل توجیه بودجه و زمان منجر می گردد. برای کاهش این هزینه ها و از دست رفتن فرصت ها، استفاده از یک مدل کارآمد که بتواند از خطای کارشناسی بکاهد، هدف تحقیق حاضر می باشد که در حوزه آبخیز قورچای رامیان گرگان انجام گردید. در این تحقیق، ابتدا سناریوهای مجزا و مدل مفهومی و درختی برای عملیات بیولوژیک و مکانیکی (احداث سدهای اصلاحی سنگ و سیمان) تهیه گردید. در مرحله بعد، مطابق مدل، نقشه های محدودیت ها و عوامل به محیط ارزیابی چندمعیاره مکانی در نرم افزار ایلویس وارد گردید. محدودیت ها (شیب، کاربری اراضی، خاک و شبکه آبراهه) استانداردسازی بولین و عوامل (شیب، ارتفاع، خاک، فرسایش خاک، کاربری اراضی، فاصله از جاده، روستا، گسل منبع قرضه و زمین لغزش) استانداردسازی فازی (به روش های سود، هزینه و مرکب) شدند. وزن دهی عوامل (به روش های رتبه دهی، مقایسه زوجی و مستقیم) با استفاده از نتایج پرسشنامه و نظرات کارشناسی انجام گردید. نتایج نشان داد در نقشه اولویت بندی که چهار رتبه بندی در آن مشخص گردیده بود، در طرح های بیولوژیک و در طرح های سد و سیمان، مکان های دارای اولویت اول به ترتیب امتیازات 97/0 تا 73/0 و طول 3 کیلومتر از آبراهه و 86/0 تا 65/0 و مساحت 2470 هکتار را به خود اختصاص دادند. مدل از نوع منطقی است و اصول منطقی و بهینه سازی را به کار می گیرد نه تجربی، بنابراین در صدد تست آن با طرح های اجرا شده قبلی نبوده ایم. طرح هایی که به مراتب دچار خطای زیاد هستند چون امکان تلفیق عوامل متعدد با فنون پیشرفته GIS وجود نداشته است. در نهایت پیشنهاد شد که به دلیل به کارگیری عوامل متعدد مکانی در تصمیم، برای ارزیابی طرح های آبخیزداری و پیش بینی طرح ها برای اجرا، از این مدل در کشور در حوزه های مشابه استفاده گردد.

کلمات کلیدی:

تصمیم گیری چندمعیاره، حوزه آبخیز قورچای، ارزیابی مکانی، طرح های مکانیکی و بیولوژیک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1133686>

